

Fylkesmannen i Vestfold

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 - Dep

0032 Oslo

Vår saksbehandler / telefon:
Eldar Dybvik 33372431

Vår referanse:
2008/7308
Arkivnr: 632.0

Vår dato:
26.01.2009

Høring NOU 2008 : 18 innstilling til utvalget for fag- og yrkesskoleopplæring - Karlsenutvalget

Vi viser til høringsnotat av 27.10.2008 – ref: 200806239: ”HØRING – innstillingen til utvalget for fag- og yrkesopplæringen/Karlsenutvalget”.

Fylkesmannen i Vestfold gir følgende uttalelse:

Fylkesmannen i Vestfold mener at grunnleggende ferdigheter må sikres gjennom tidlig innsats for barn og ungdom. Tiltak må settes inn allerede på barnehage- og barnetrinnsnivå, altså på nivåene der kommunene har opplæringsansvar. Positive holdninger til utdanning og livsmestring må styrkes både hos elevene og deres foresatte.

Fylkesmannen slutter seg også til forslagene om en bedre, mer fleksibel, hurtig og personlig tilpasset opplæring for yrkesutøvelse tilpasset framtidens arbeidsliv.

Til de konkrete forslag i innstillingen uttaler Fylkesmannen i Vestfold:

Pkt. 1 Bedre gjennomføring i videregående opplæring:

□ 1.c. Yrkesretting.

Fylkesmannen i Vestfold støtter forslaget om bedre yrkesretting av læreplanene i fellesfag, slik at det enkelte fagets egenart i stor grad legger premisser for utforming av læreplanmål og innhold. Vurderingsordninger og eksamen må tilpasses dette.

□ Fylkesmannen støtter ikke forslaget om å tilby plasser til alle søkere til helse og sosialfag. Det bør stilles faglige kvalifikasjonskrav til fagarbeidere innen helse og sosialfag både av hensyn til fagets status og kravene til faglig kvalitet på yrkesutøvelsen.

□ Fylkesmannen støtter forslaget om at det kan gjennomføres løpende endringer og oppdateringer av læreplanene uten at dette må være del av en større reform

1g. Dagens rådgivertjeneste doubles

Fylkesmannen i Vestfold støtter tiltak for bedre rådgivning, spesielt en grundigere karriereveiledning for søkere til den videregående opplæring.

1h. Opprettelse av nasjonalt senter for karriereveiledning

Fylkesmannen i Vestfold støtter ikke dette. Fylkesmannen mener at fylkeskommunen i samarbeid med partene og NAV har den beste mulighet for å finne gode løsninger tilpasset lokale behov.

Pkt. 2 Utbygging av fagskoleutdanning som en karrierevei for fagarbeidere

2a. Fylkesmannen i Vestfold støtter tiltak for å styrke fagskoleutdanningen og at dette blir knyttet til det offentlige utdanningssystemet.

Pkt. 3 Tiltak for å bedre overganger fra fag og yrkesopplæringen til fagskoleutdanning og høyere utdanning

□ 3a. Utbygging av Y-veien til flere fagområder

Fylkesmannen støtter forslaget om å satse systematisk på utbygging av fagskoleutdanning som en karrierevei for fagarbeidere i (Y-veien) og at det gis generell åpning for fagarbeidere til å kvalifisere seg videre til studier på høyskole og universiteter.

□ 3c. Alle som har fullført videregående er generelt studieforbereid uavhengig av utdanningsprogram

Fylkesmannen i Vestfold støtter forslaget om at alle som fullfører videregående opplæring er generelt studieforbereid uavhengig av utdanningsprogram. Det er f.eks. vanskelig å se hvorfor elever som tar idrettsfag skal få studiekompetanse mens elever som tar helse- og sosialfag ikke skal få det.

Pkt. 5 Tiltak for å få flere voksne med yrkeskompetanse

- Fylkesmannen i Vestfold støtter forslagene. Spesielt innen pleie- og omsorg er det et sterkt økende behov for fagarbeidere. Voksne som allerede er ansatt i kommunene som ufaglærte representerer erfaringsmessig stabil arbeidskraft. For å få til bedre rekruttering av voksne må det lages flere fleksible utdanningsløp, nasjonale standarder for realkompetansevurdering, planer for personlig oppfølging og karriereplaner for den enkelte.
- Fylkesmannen i Vestfold støtter forslag om bedre bedriftstilknytning for fagopplæringen

Tilleggsforslag:

- Fylkesmannen i Vestfold rår til at elever og lærlinger får anledning til utveksling, studie- og praksisopphold i utlandet som del av det ordinære utdanningsløpet i videregående opplæring. Jfr. også pkt. 8 om internasjonalisering.
- Fylkesmannen i Vestfold går inn for at det blir adgang til godkjenning av smidige og alternative ordninger for utbygging av søkbare tilbud på lavere nivå enn fullt fagbrev.

I følge gjeldende praksis må alle elever tas inn til et utdanningsprogram i den ordinære tilbudsstrukturen i videregående opplæring. Unntak fra læreplanen og fag- og timefordeling kan bare gjøres for elever med rett til spesialundervisning etter opplæringsloven § 5-1, jf. § 5-5.

Når opptil 40 % av elevene på noen utdanningsprogrammer slutter eller ikke får godkjent sin utdanning, er dette et klart tegn på at utdanningssystemet ikke er smidig og godt nok. Fylkesmannen foreslår at fylkeskommunen får adgang til å fatte vedtak om inntak etter opplæringsloven til andre tilbud enn de fastsatte utdanningsprogrammene når hensynet til elevene og etterspørselen i arbeidsmarkedet tilsier det, og at det etableres hjemmel i lov og forskrift for godkjenning i samsvar med dette.

- Fylkesmannen rår til at rekruttering til og gjennomføring av fag og yrkesopplæringen settes inn i en samfunnsmessig sammenheng. I handlingsprogrammet for God oppvekst 2008 – 2018 i Vestfold er det mål om at 95 % av de som påbegynner videregående utdanning skal fullføre. Det er lagt vekt på forankring på toppnivå politisk og administrativt, forebygging og tidlig innsats og intervensjon. Forebygging er viktig – både ut fra menneskelige hensyn og et samfunnsøkonomisk perspektiv, og omfatter både gode og trygge lokalsamfunn og samordnet innsats for å begrense, stanse eller snu en negativ utvikling.
- Fylkesmannen tilrår at det blir nasjonale standarder som sikrer
 - informasjonsutveksling og samarbeid om elever mellom ungdomsskole og videregående skole
 - personlig oppfølging av elever som mangler lite for å bestå
 - generell godkjenning av planlagte opplæringsløp som fører til kompetanse på lavere nivå enn fag-/ svennebrev (grunnkompetanse) og alternative opplæringsarenaer for de som ikke finner seg til rette på skolen, uten at det må fattes enkeltvedtak for hver elev.

Med hilsen
Fylkesmannen i Vestfold

Mona Røkke
Fylkesmann

Eldar Dybvik
Seniorrådgiver